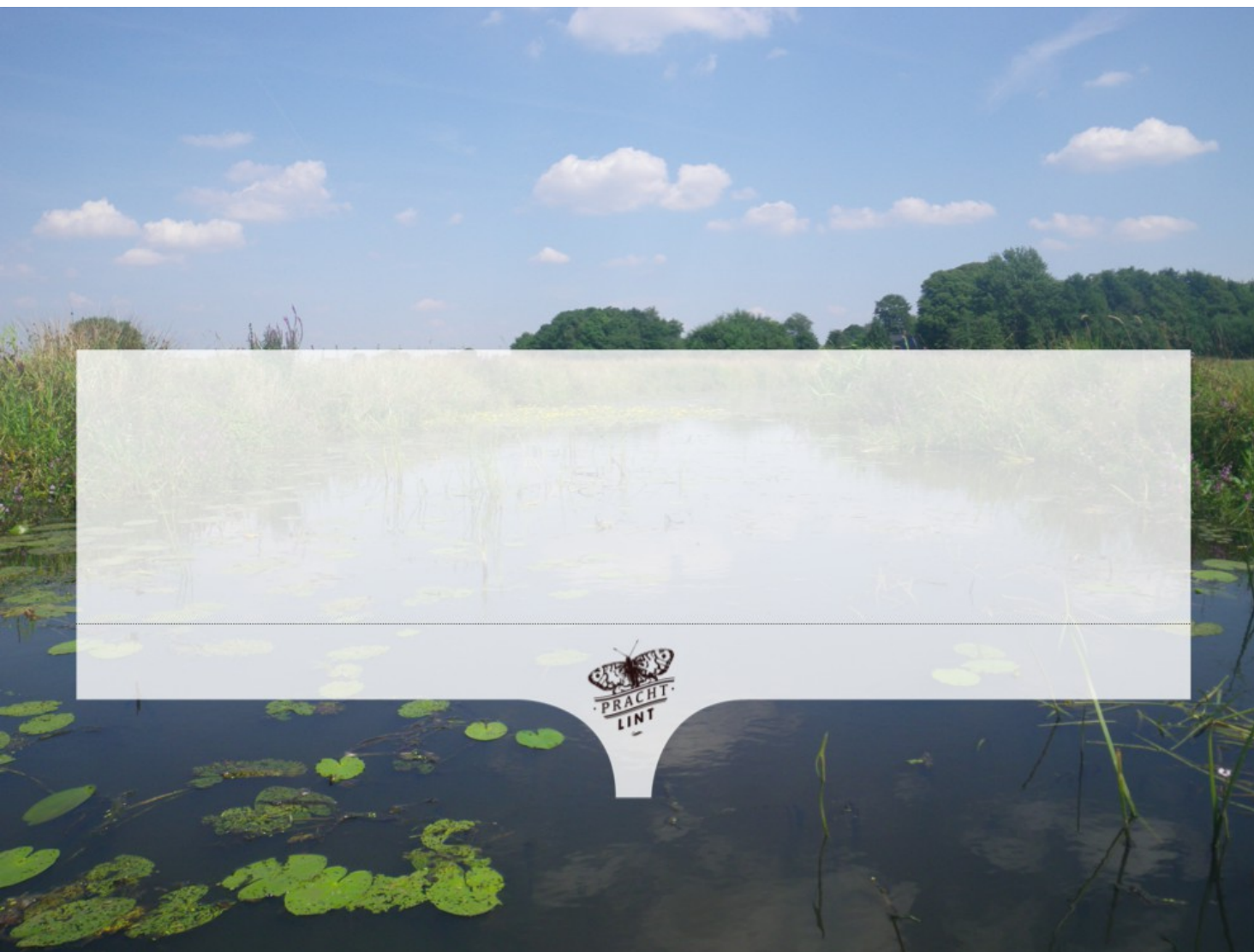

Kaart van de Alblasserwaard / Vijfheerenlanden met Parels en verbindingen van het Prachtlint (www.prachtlint.nl/parels/)

Inleiding

Uitbreiding en versterking Prachtlint (Prachtlint 2.0) is een project van Stichting Blauwzaam. Het is onderdeel van het meerjarenprogramma Groen Verbindt, een subsidie vanuit de Provincie Zuid-Holland. De Landschapstafel Alblasserwaard-Vijfheerenlanden (A/V) bewaakt de subsidies uit dit programma.

Het meerjarenprogramma is opgesteld om richting te geven aan de bruisende dynamiek in de regio, voortkomend uit de groenagenda. Vanuit de subsidieregeling wordt maximaal 50% van de projectkosten betaald. De andere 50% komt voor het Prachtlint uit co-financiering.

Met Groen Verbindt wil de provincie de volgende doelen uit de Beleidsvisie Groen bereiken:

- a. bevordering van groenbeleving inclusief het vergroten van recreatie in een gebied
- b. stimulering van biodiversiteit, of
- c. agrarisch ondernemerschap.

In meerdere bijeenkomsten van de Landschapstafel A/V hebben initiatiefnemers van projecten met elkaar gezocht naar verbindende thema's die kanskaarten zijn genoemd. De kanskaarten voor het Prachtlint zijn:

- De waardering van het karakteristieke landschap;
- De schoonheid van een sterke lokale duurzame economie;
- Het lonkend perspectief van de polderbeleving. (Zie bijlage 1)

Doel

Het doel van Prachtlint in dit meerjarenprogramma is:

Verdichten en opschalen van het Prachtlint door parels en verbindingen toe te voegen; experimenteren met verdienmodellen voor natuurontwikkeling en –beheer en kennisdeling.

Onder leiding van projectleider Richard Slagboom heeft de werkgroep Prachtlint de afgelopen jaren hard gewerkt aan deze doelen. Er zijn een flink aantal nieuwe parels gerealiseerd, het aantal ecologisch beheerde bermen is uitgebreid en de kwaliteit is verbeterd en er is geëxperimenteerd met verdienmodellen. In dit verslag een overzicht van de resultaten.

Prachtlint

Het Prachtlint is een initiatief van Stichting Blauwzaam om een bloemrijk lint te realiseren in de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden. Vanaf 2013 is daar hard aan gewerkt en het Prachtlint breidt zich steeds verder uit. De vrijwilligers en projectleider van de werkgroep Prachtlint zetten zich, samen met regionale partners (burgers, bedrijven, scholen, overheid en instellingen), in om zogenaamde parels en verbindingen te realiseren.

Iedereen kan bij het Prachtlint aansluiten door een nieuwe natuurparel te realiseren en deze ecologisch te beheren of zich aan te sluiten bij het beheerconvenant. Prachtlint ondersteunt deze initiatieven met advies, begeleiding en eventueel met budget.

In 2021 is het Prachtlint uitgebreid naar de Krimpenerwaard.

Beheerconvenant

In de afgelopen jaren is het gelukt om alle regionale groenbeheerders uit de A/V bij elkaar te krijgen. In de bijeenkomsten van het beheerconvenant wordt kennis uitgewisseld over ecologische beheer. Al deze partijen hebben nu ook het beheerconvenant Prachtlint A/V ondertekend waarin afspraken zijn gemaakt over ecologisch beheer van kaden en bermen. Deze zogenaamde verbindingen, verbinden natuurparels met elkaar.

Uiteindelijk zorgen we er zo samen voor dat er een vlinder- en bijenlint ontstaat dat loopt van Alblasserdam tot Leerdam en natuurlijk op zoveel mogelijk andere plaatsen in onze regio. Hiermee wordt niet alleen de biodiversiteit vergroot, maar ook de onderlinge contacten versterkt en laten we met z'n allen zien dat we de handen uit de mouwen durven te steken en trots zijn op onze streek.

Parels

2018

Zorgboerderij Eben Haezer

In 2018 is het Prachtlint uitgebreid met een Nieuw-Lekkerland.

Het is een traditioneel melkveebedrijf, maar derij liggen vol met zonnecollectoren.

In 2018 zijn streekeigen struiken en planten volgens sinus-beheer.

Hier naast het infobord dat voor de parel is ge-

parel bij Zorgboerderij 'Eben Haezer' in

zeker ook duurzaam. De daken van de boer-

aangeplant op het erf en er wordt gemaaid

maakt.

Liesgras

Dhr. Arie den Boer heeft in de herfst van 2017 een perceel van zijn paardenlandjes van 800 vierkante meter langs het Boerenpad in Alblasserdam laten richten als bijen- en vlindertuin. Langs een sloot is een prachtige natuurvriendelijke oever gemaakt, en op het perceel

zijn twee greppels verdiept en ook voorzien van natuurvriendelijke oevers. Door middel van ecologisch beheer wordt geprobeerd te verschrallen en een kruidenrijk grasland te creëren.

In 2018 is een houten hek geplaatst. Dit hek speelt een rol in de voortplanting van de zeldzame Argusvlinder die in polder Blokweer voorkomt.

Parallelweg Hardinxveld-Giessendam

Langs de Parallelweg in Hardinxveld-Giessendam is een brede ecologische berm aan het Prachtlint toegevoegd. Deze berm wordt op initiatief van Hans van den Heuvel, teamleider groen van de gemeente Hardinxveld-Giessendam, al enkele jaren ecologisch beheerd.

In mei 2019 is langs het fietspad aan de Parallelweg het eerste Prachtlint infobord onthuld door wethouder Boerman. Bij het infobord is

Boerderij Noorderlicht

Tijdens de natuurwerkdag op 3 november is een voedselhaag aangeplant bij rij Noorderlicht in Noordeloos. De haag loopt langs het pad en moet een na-ke afscheiding gaan vormen tussen wandelaars en de koeien. Bij de samen- van de haag is rekening gehouden met de koeien, die ook af en toe wat an- dan gras willen eten, en met insecten.

4 RIVIERENLAND

▲ Laarzen aan, spade in de hand, Maria Inckmann-Van Gaalen kan nog hulp gebruiken. FOTO: CARDOOBAI

Koeien en mensen eten straks uit dezelfde haag

Anja Broeken
Noordeloos

Koeien en mensen kunnen straks in Noordeloos samen eten van dezelfde haag met vruchtdragende struiken en bomen. Vrijwilligers planten zaterdag tijdens de landelijke Natuurwerkdag de tien bomen en circa tweehonderd struiken die de haag moeten vormen. Al zijn er nog wel wat handen nodig om alles in de grond te krijgen.

„We hebben specifiek gezocht naar groen dat zowel voor koeien als mensen geschikt is”, zegt Maria Inckmann-Van Gaalen. Samen met haar man Kees runt ze boerderij Noorderlicht. De liefde voor de natuur overheerst bij het stel. De haag komt dan ook te staan langs het wandelpad van de Bio Boeren Buren Wandelroute. Een route die ze samen met andere boeren uit Goudriaan en Langerak hebben uitgeret.

De vrijwilligers die zich al hebben gemeld om de bomen en struiken te planten, zijn betrok-

ken bij het Prachtlint, een lint van natuurlijke plekken in de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden. Bloemrijke bermen vormen de schakels. Prachtlint is een initiatief van Stichting BlauwZaam, een samenwerkingsverband van ondernemers en gemeenten die werken aan duurzaamheid op allerlei terreinen.

Een van de redenen om juist op kaasboerderij Noorderlicht de handen uit te steken, is die duurzaamheid. „Het echtpaar Van Gaalen is vooruitstrevend op het gebied van gezondheid voor hun vee. De koeien kiezen straks uit de haag zelf de bladeren en vruchten die ze nodig hebben voor een optimale gezondheid”, zegt Peter Paul Klapwijk, woordvoerder voor stichting BlauwZaam.

„We hebben voor de aanleg van de haag advies ingewonnen bij een deskundige op het gebied van natuurlijke voeding voor vee”, licht Inckmann-Van Gaalen toe. „In eerste instantie plaatsen we nog een afrastering om te voorkom-

men dat de koeien alles kaalvreten. Maar in de ideale situatie verdwijnt die afrastering en kunnen de koeien gewoon naar de haag als ze dat willen. Aan de andere kant kunnen wandelaars plukken wat zij willen.” De dieren lopen al in een weide waarin allerlei kruiden en planten groeien en die eten ze ook naar keuze.

„Hoe meer mensen willen komen helpen, hoe beter”, zegt Klapwijk. „Want het is best een klus, al is er al wat voorwerk gedaan voor de aanplant.”

Kaasboerderij Noorderlicht is niet de enige locatie waar vrijwilligers gaan de slag kunnen tijdens de Natuurwerkdag. Bij de Kleine Molen in Streefkerk, nabij natuurcentrum De Schapenkooi in Schoonewoerd en de Emmikhovenseweg in Almkerk worden wilgen geknot. In Gorinchem worden onder meer het groen bij speelnatuurterrein Stalkaarsen en het Natuurcentrum gesnoeid. En in Vuren en Herwijnen gaan vrijwilligers zwerfvuil ruimen. www.natuurwerkdag.nl

boerde-
tuurlij-
stelling
ders

2019

Werelderfgoed Kinderdijk

In Kinderdijk is het groen van de entreezone van werelderfgoed Kinderdijk (SWEK) ingezaaid met een Biodivers (=streekeigen) zaad-mengsel. Door de droogte in het voorjaar sloeg dit in eerste instantie niet goed aan, gelukkig stond het in 2020 mooi te bloeien. Ook zijn er op de plek van de oude boomgaard naast het Wisboomgemaal een aantal fruitbomen aangeplant.

In het najaar een start gemaakt met de Havelingen 2.0. De buitendijkse hooi-landjes tussen de molens van de Nederwaard worden weer in ere hersteld. De oude vochtige hooi-landjes waren in de loop van de jaren verwaarloosd en overwoekerd met riet en bramen. Door deze terug te brengen in originele staat komen de kruiden terug.

Behalve dat de bloemrijke graslanden mooi zijn voor de vele bezoekers zullen deze als bron fungeren voor vele insecten, die op hun beurt weer voedsel zijn voor de vele broedvogels van de boezems, zoals de zwarte stern.

Het herstellen van de cultuurhistorie gaat hier hand in hand met het

vergroten van de biodiversiteit. Prachtlint heeft voor SWEK een quickscan laten uitvoeren om de werkzaamheden in dit kwetsbare gebied zorgvuldig te laten verlopen.

Boomgaard Onderweg

Op de grens van Arkel en Gorinchem is boomgaard Onderweg aan het Prachtlint toegevoegd. De boomgaard, ooit door de gemeente Gies-senlanden aangekocht, is nu ter beschikking gesteld aan een burgparticipatieproject waar ruim 40 vrijwilligers bij betrokken zijn. Met een startsubsidie van de gemeente Molenlanden wordt de boomgaard sinds begin 2019 ecologisch beheerd.

Van de eerste oogst van onbespoten fruit is een heerlijk peren / appelsap gemaakt die wordt verkocht in o.a. de wereldwinkel de Punt in Arkel en lokale supermarkten. De opbrengsten worden gebruikt voor het onderhoud van de boomgaard.

Giessenzoom

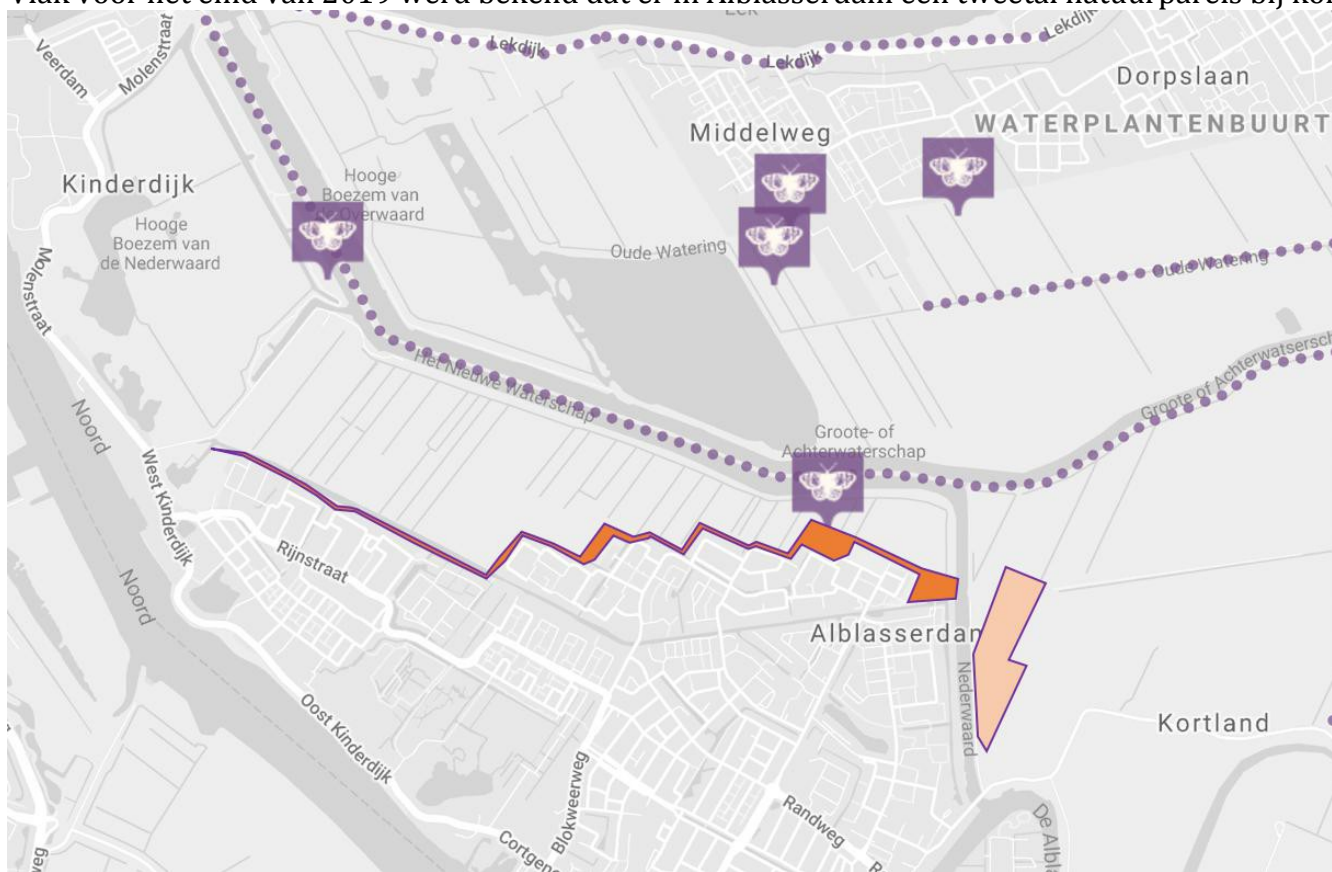
Net ten noorden van deze ecologische verbinding langs de Parallelweg ligt het nieuwe natuurparel Giessenzoom. Op een circa 2 hectare groot terrein naast het riviertje Giessen heeft Waterschap Rivierenland twee poelen gegraven en natuurvriendelijke oevers aangelegd. Een prachtige stapsteen voor de natuur.

vilde

Boerenpad

Vlak voor het eind van 2019 werd bekend dat er in Alblasserdam een tweetal natuurplels bij komen. Zo wordt het Boerenpad aan het de gemeente loopt. Enkele jaren gele- Boerenpad ligt natuurplel Liesgras

Mavo-park

Een mooie nieuwe aanwinst in Alblasserdam is het MAVO-park. Achter de Mesdaglaan ligt een verborgen pareltje. Tussen de locatie waar vroeger MAVO 'de Blokkerd' stond en de brug over het Achterwaterschap ligt een park dat grotendeels ecologisch wordt beheerd. In het parkje ligt een grote poel die door een mooie kruidenrijke vegetatie wordt omzoomd. Daarnaast zijn een aantal brede randen langs de oever van de naastgelegen wetering afgeplagd. Door jarenlang ecologisch beheer is hier een bijzondere vegetatie ontstaan. Er groeien tal van bloemen, waaronder rietorchissen.

Aan de oostzijde van het Achterwaterschap ligt Alblasserbos Kortland.

De gemeente Alblasserdam en provincie Zuid-Holland zijn met eigenaar Staatsbosbeheer in overleg het bos biodiverser te maken door het anders te gaan beheersen. Het groen langs h
dam en naastgele

de Alblasser-

Groene schoolplein J.P. Waale

Sinds 2019 helpen leden van de werkgroep Prachtlint bij het vergroenen van schoolpleinen. Zo maakten op 2 november de eerste tegels

Groen schoolplein voor J.P.Waale

GORINCHEM De tegels van het schoolplein van de dependance van de J.P.Waale in de Lingewijk, hebben plaatsgemaakt voor fris, groene struiken. De leerlingen vonden het schoolplein namelijk veel te saai, teveel tegels en ook veel te warm. De hele transformatie van het saaie, tegelplein naar een groen, uitdagend en duurzaam schoolplein zal enige tijd in beslag nemen. Hoveniersbedrijf Sterk leverde voor deze eerste fase de grond en de ligusterstruiken. De Groene Motor stelde het werkmateriaal ter beschikking.

Wette Lemmen

2020

Werelderfgoed Kinderdijk

Er is in 2020 verder gewerkt aan het verwijderen van opschot in de Havelingen en het herstel van oude slootjes rondom de percelen.

Door (ecologisch) beheer wordt geprobeerd om hier weer ouderwetse bloemrijke hooilandjes van te maken.

Behalve dat de bloemrijke graslanden mooi zijn voor de vele bezoekers, zullen deze als bron fungeren voor vele insecten, die op hun beurt weer voedsel zijn voor de vele broedvogels van de boezems. Het herstellen van de cultuurhistorie gaat hier hand in hand met het vergroten van de biodiversiteit.

Boomgaard onderweg

In 2020 is de boomgaard op de grens van Arkel en Gorinchem verder ontwikkeld. Er is een paddenpoel aangelegd en bij de ingang staat een mooi houten hek en een robuuste pick-nicktafel voor recreanten en lunchplek voor werknemers van het naastgelegen bedrijventerrein Papland.

Op het terrein is een kleine blokhut neergezet voor het werkmateriaal.

Een deel van de oogst is naar de voedselbank gebracht en van het andere deel wordt biologisch sap en perencider gemaakt.

De opbrengsten zijn bedoeld voor het onderhoud van de boomgaard.

Zorgboerderij Eben Haezer

Jasper Meerkerk is boer op zorgboerderij Eben Haezer, die sinds 2018 een Parel aan het Prachtlint is. De parel van Eben Haezer is in 2020 uitgebreid met oudhollandse fruitbomen. En op het grasveld op het erf wordt gedaan aan sinusbeheer en kunnen de kippen los lopen door het hoge gras.

Ook is een informatiebord gemaakt dat op het erf wordt geplaatst bij een picknickbank waar recreanten even kunnen uitrusten van hun fiets- of wandeltocht.

Jasper doet ook enthousiast mee met Prachtsloten. Ook die worden volgens de sinusmethode beheerd. Alles voor een betere biodiversiteit. Jasper wil hiermee laten zien dat boeren echt wel hun steentje willen bijdragen aan het beschermen en vergroten van de biodiversiteit.

Renovatie Natuur-ei-land

In samenwerking met de Corina Wigman en Kees van der Esch en gemeente Molenlanden is het Natuur-ei-land in Bleskensgraaf gerenoveerd. Dit educatieve terrein is één van de eerste pareltjes van het Prachtlint.

Er zijn nieuwe 'stoppalen' gedrukt en de heuvel en het ontdekkings-eiland is aangevuld en opnieuw ingezaaid met een inheems mengsel. Ook

Golfbaan De Kroonprins

Locatie: Merwedekade 8, 4131 NZ Vianen
Oppervlak: ca. 25000m²
Initiatief van: Anneke Kool
Oplevering: 2020

Golfbaan de Kroonprins is gelegen langs het Merwedekanaal en midden in de prachtige natuur van polder Bolgarije, maar ook op de golfbaan is de natuur nooit ver weg. Langs de grens liggen schrale bloemrijke graslandjes en op de golfbaan liggen vele heldere waterpartijen met mooi ontwikkelde oevers. Daar groeit zelfs het zeldzame rijstgras. In de heldere kwelrijke sloten zwemmen bittervoorns en hoor je in het vroege voorjaar het zachte borrelde geluid van de heikikker.

Dwars over het golfterrein, van oost naar west, ligt de Bolgerijse kade met daar langs een mooie natuurstrook van poelen, een wilgengriend, prachtige kwel sloten en bloemrijke graslandjes. Deze strook is goed te overzien vanaf de kade. Hier kunt u de zeldzame argusvlinder tegenkomen en tal van soorten libellen, en in het restaurant van de golfbaan is het goed toeven na een mooie wandeling.

Kamsalamanderpoel

In Gorinchem heeft de gemeente een extra poel laten aanleggen voor de Kamsalamander. In de nieuwbouwwijk Dalen in Zuid-Holland. Met deze nieuwe populatie hopelijk duurzaam.

Het IJsvogeltje

Het IJsvogeltje is een nieuw natuurontwikkelingsproject in Nieuw-Lekkerland. In samenspraak met buurtbewoners heeft de gemeente Molenlanden een stuk braakliggend grond aan de Ooievaar een nieuwe bestemming gegeven. Een idee dat ooit was ingebracht door Ruud de Jong (oud ambtenaar van de gemeente Molenwaard) op een van de bijeenkomsten van 'de Groene Bril'. Het groene kennisnetwerk van de regio.

Het IJsvogeltje is ingericht als een kleinschalig natuurgebiedje met als doel het vergroten van de biodiversiteit en het tegengaan van de gevolgen van de klimaatverandering. Er is extra waterberging gecreëerd, er zijn bomen en inheemse struiken aangeplant en er is een mooie poel aangelegd. Ook is er een ijsvogelwand gemaakt. Op een aantal plekken is een inheems (Prachtlint) mengsel ingezaaid.

dig

Ecotuín Lutjeswaard

In december 2020 is Ecotuín Lutjeswaard in Hoornaar aangelegd.

De Ecotuín is een initiatief van dorpsraad Bruisend Hoornaar. Samen met de gemeente Molenlanden is in park de Donken een bosje aangelegd met inheemse struiken en bomen. Ook zijn er enkele hoogstam fruitbomen aangeplant. Naast het bosje ligt een mooie poel met een wandelpad er langs en een picknickbank. Naast dit 'zitje' komt een informatiebord van Prachtlint.

Met de twee scholen in Hoornaar zijn onder leiding van Prachtlint 2 grote insectenhottels ingericht.

Op de zuidwestelijke oever van ijsbaan is natuurvriendelijke oever aangebracht.

Voor het gebied wordt een (ecologisch) beheerplan gemaakt, waarbij gefaseerd wordt gewerkt en er altijd bloeiende kruiden en schuilgelegenheid aanwezig is voor insecten.

Groen schoolplein O.B.S de Tuimelaar

Na het succesvol vergroenen van OBS JP Waale in Gorinchem is afgelopen jaar het schoolplein van OBS de Tuimelaar in Nieuw-Lekkerland vergroend. Projectleider Clarine Hofstee werkt in de ontwerp en realisatiefase samen met leerlingen van het Wellant College.

Alle positieve ervaringen bij genoemde scholen met leerlingen, leerkrachten, ouders en omwonenden zijn aanleiding geweest om dit project op te schalen. Inmiddels zijn contacten gelegd met scholen in Arkel, Leerdam, Leerbroek, Papendrecht, Gorinchem, Nieuw-Lekkerland, Giessen-Ouderkerk, Hardinxveld-Giessendam, Nieuwpoort en Vianen. Met deze scholen zijn plannen gemaakt om de vergroening te realiseren.

De vergroening van schoolpleinen ondersteunt in grote mate de educatie, de gezondheid én de biodiversiteit op het schoolplein en in de wijk. Groene schoolpleinen leveren een bijdrage aan een kind- en beweegvriendelijke publieke ruimte en kwaliteit van groen in de infrastructuur. Het project Groene Schoolpleinen is aangemeld bij Gebiedsdeal V.

Verdienmodellen

Burger-boer initiatief

Wilma Abspoel heeft voor Prachtlint een verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheden om initiatief te starten op de grens van Gorinchem en Arkel. Het is de bedoeling om d.m.v. crowd-dies een biologische tuinderij op te zetten. Burgers (consumenten) werken hierin samen met zich voor langere termijn te verbinden, vooraf te betalen, mee te investeren of mee te helpen. Verantwoordelijkheden, risico's en opbrengsten van het boerenbedrijf worden hierdoor ge-

een Burger-Boer funding en subsidie tuinder door als vrijwilliger. deeld.

In en rond de tuinderij worden stukjes natuur ingericht voor insecten en vogels (bloemrijke denpoel, bosjes,) die op hun beurt het gewas beschermen door “schadelijke” insecten op te eten. Gif en kunstmest zijn uit den boze. Het Burger-Boer initiatief moet een voorbeeld worden voor de landbouwtransitie en een verdienmodel voor de agrarische sector, waar naast bewustwording over onze voedselproductie ook de biodiversiteit wordt bevorderd. Daarnaast vormt dit initiatief een mooie natuurlijke overgang van stad naar platteland en een plek waar bewoners kunnen recreëren.

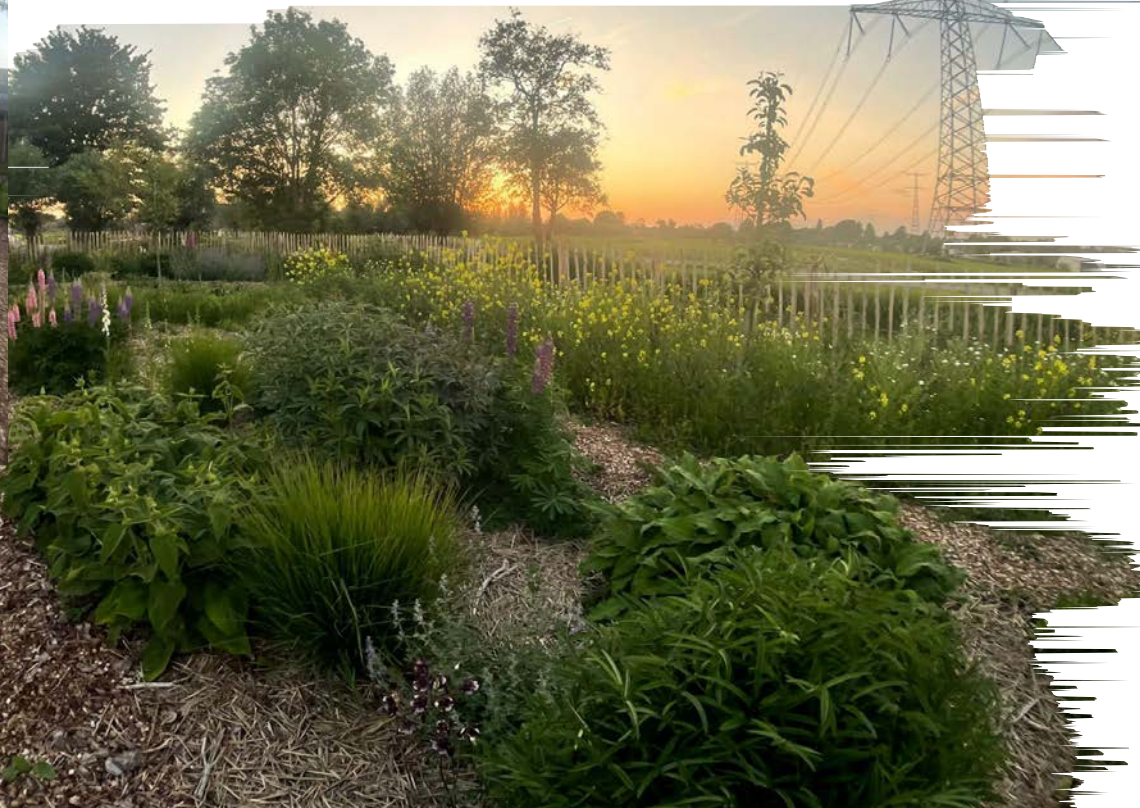
Inmiddels zijn vele gesprekken gevoerd met wethouders en ambtenaren van betrokken gemeenten, ambtenaren provincie Zuid-Holland, initiatiefnemers van soortgelijke projecten, enthousiaste medestanders, grondeigenaren etc...

De grootste uitdaging blijkt het verwerven van gronden. Veel van de landbouwgrond op de grens van stad-platteland is in handen van projectontwikkelaars of speculanten die wachten/hopen dat de gronden een andere bestemming krijgen waardoor deze meer opbrengen.

Het initiatief Burger-Boer is aangemeld bij Gebiedsdeal V.

Pluktuin Veld 1

In de pluktuin in Nieuw-Lekkerland komen mens en natuur samen. Mensen kunnen zelf een keur aan plukken van inheemse soorten die biologisch worden geteeld. Tijdens het plukken worden er ook insecten gevonden die belangrijk zijn voor de insecten. Dit zijn de insecten-soorten.

Kennis delen

Citizen science project

Donderdag
29 oktober
2020

NIEUWS

Tim Breur, Nieck Alderliesten en Albert de Jong

Biodiversiteit 'monitoren' langs A15

SLIEDRECHT Stel je voor: Je bent als bewoner van de Noordelijke Drechtsteden (Alblasserdam, Papendrecht, Sliedrecht, Hardinxveld-Giessendam en Gorinchem) dol op natuur. Maar eigenlijk weet je er niet heel veel van. Toch maak je volgend voorjaar deel uit van een groep vrijwilligers die de biodiversiteit in je eigen woonomgeving monitort. Terwijl je nu nog geen spreekwoord van een merel kunt onderscheiden. Hoe krijg je dat voor elkaar?

Prachtlint, de organisatie die streeft naar een verbetering van de biodiversiteit in onze regio, gaat (gratis) cursussen organiseren. Om zo natuur in je eigen leefomgeving te leren herkennen. Hoe meer je weet,

hoe meer je ziet. Die kennis zet je dan in om te helpen om de biodiversiteit in je eigen woonomgeving in de gaten te houden. Te turven. Monitoren heet dat, in het jargon. Je telt aantallen en soorten. Je kunt kiezen uit soortgroepen. Vleermuizen, Stadsvogels of vlinders en libellen. De gegevens uit de monitoring kunnen gebruikt worden om te kijken hoe het gaat met de biodiversiteit, en waar eventueel verbetering of aanpassingen nodig zijn.

In totaal monitoren de cursisten twee tot twaalf uur per jaar, afhankelijk van de soortgroep. Het fietspad langs de A15 moet

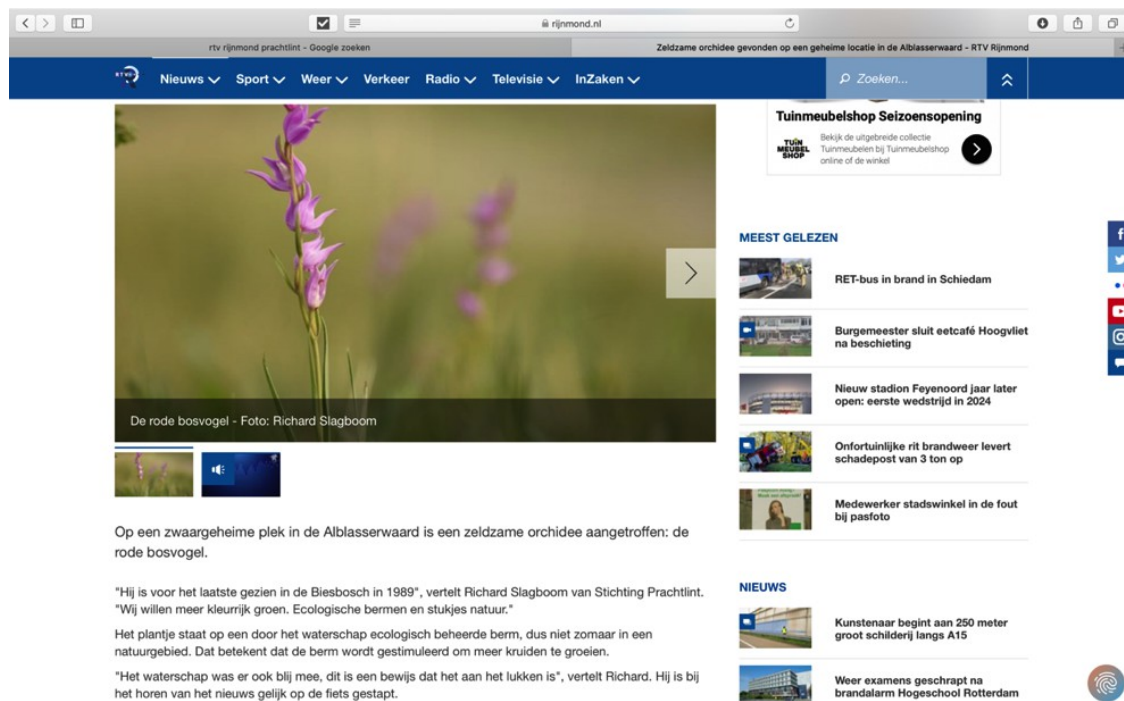
het Groenste Fietsnetwerk van Nederland worden. De Provincie Zuid-Holland is enthousiast over het initiatief van Prachtlint. Alle gemeenten ondersteunen het plan: Ecologisch beheerde bermen en parken langs het fietsnetwerk van Gorinchem tot Alblasserdam. Een ecologische verbinding voor vlinders, bijen en libellen, voor stadsnatuur in de Noordelijke Drechtsteden. Een verbinding voor de natuur, maar ook een goede, gezonde en prettige omgeving om te fietsen naar school, naar je werk of zo maar een blokje om met de wind in je haren. De workshops vinden begin volgend

jaar plaats en worden gegeven door gebieds-experts uit de streek. Albert de Jong (Sliedrecht, vogelonderzoeker van Sovon) en Tim Breur (Dordrecht, vleermuis-expert). De cursus Vlinders en Libellen wordt gegeven door Nieck Alderliesten (Oud Alblass) van de werkgroep Prachtlint. Elke cursus duurt één of twee dagen en bevat ook een veldexcursie. De cursussen zijn gratis, maar dus niet vrijblijvend.

Deelnemers kunnen zich opgeven of meer informatie opvragen door een mail te sturen aan projectleider Richard Slagboom van Prachtlint via r.slagboom@kpnmail.nl.

Een greep uit de publiciteit

Prachtlint was in 2018 regelmatig in de pers. Zo was het landelijk nieuws dat het Rood Bosvogeltje (een orchidee) werd ontdekt in een van de bermen van Prachtlint. Dit prachtige plantje was 30 jaar lang verdwenen uit Nederland. Ook in de regionale pers kwam Prachtlint diverse malen voor het voetlicht. Zo stonden er artikelen in o.a. het AD, het Kon-

takt, RTV Rijnmond en de Klaroen over de openingen van nieuwe parels en ontwikkelingen m.b.t. biodiversiteit.

Boomgaard Arkel in beheer van De Punt

ARKEI • Een groep vrijwilligers neemt het beheer voor haar rekening. Biodiversiteit, duurzaamheid en milieuvriendelijkheid staan bij de verdere ontwikkeling centraal.

In 2019 is het langlopende pachtcontract door de pachter beëindigd. Stichting de Punt Arkel heeft toen met een aantal omwonenden de mogelijkheden onderzocht. De boomgaard aan Onderweg 79 grenst aan de begraafplaats met de kerk en staat al vol met fruitbomen.

Plan gemaakt

Er is toen een plan gemaakt waarin naast biologische fruitteelt ruimte is voor bijenkasten, bloemen voor vlinders, een rustplaats voor fietsers, een paddenpoel en nestelgelegenheid voor vogels. De gemeente blijft eigenaar van de grond, maar het reilen en zeilen komt bij Stichting de Punt Arkel en de vrijwilligers te liggen.

Wethouder Teunis Jacob Slob: "Veel inwoners en bezoekers van Molenlanden kunnen van dit initiatief genieten. Door de ontspanning van het fruit plukken. Of door het genieten van de oogst. Prachtig dat het biologische fruit van de boomgaard meteen in onze lokale supermarkten komt te liggen. Deze aanpak, én alle voordelen voor flora en fauna, juich ik van harte toe."

Oogst

Geplukt fruit en de sappen worden verkocht via Wereldwinkel de Punt Arkel en de supermarkten in Hoornaar

en Gorinchem. Ook krijgt de voedselbank een deel van de oogst.

Opbrengst

De financiële opbrengst van de verkoop van vruchten en sappen vloeit terug in de boomgaard of wordt gedeeld aan maatschappelijke doelen in de regio.

Stichting de Punt Arkel is al volop aan de slag gegaan. Voor de plukevenementen die georganiseerd werden was

veel animo. Wekelijks wordt op zaterdagmorgen onderhoud gedaan. Kees Maarse: "Het is leuk om op een ontspannen, en toch professionele manier met elkaar bezig te zijn. We richten de boomgaard op ecologische wijze in en het onderhoud gaat met de beschikbare deskundigheid in de groep zeker lukken."

Parels in het Prachtlint

De boomgaard is één van de nieuwste Parels in het Prachtlint, één van de

andere initiatieven waarvoor Stichting de Punt Arkel zich inzet. De ambitie is het vormen van een kleurrijk lint van Alblasserdam tot Leerdam; goed voor onder andere bijen, vlinders en vogels. Vrienden van de Boomgaard ontvangen een sappakket, delen mee in de oogst en ontvangen een uitnodiging voor een bezoek.

Voor meer informatie: bellen naar 06-23636163 of mailen naar Boomgaard-Onderweg@depuntarkel.nl.

• De officiële overdracht vond plaats in de boomgaard.

FOTO: GEMEENTE MOLENLANDEN

• Vrijwilligers onderhouden Arkelse boomgaard niet alleen tijdens NLdoet

‘Er komt hier iets heel erg moois

'Prachtlint' verbindt natuurparels in Alblasserwaard en Vijfheerenlanden

[Provincie Zuid-Holland](#)

7-AUG-2019 - Door de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden ontwikkelt zich een lang vlinder- en bijenlint: het Prachtlint. De gelijknamige werkgroep adviseert gemeenten, boeren en andere grondeigenaren hoe ze hun percelen bij- en vlindervriendelijk kunnen inrichten, onder het motto 'Kleurrijk Groen, Samen Doen'. Eén van de parels is de voedselhaag van biologisch-dynamische boerderij Noorderlicht in Noordoos.

niet natuurg, maar we willen het stuk ook niet kwijt. Daarom besloten we contact op te nemen met De Punt. Gelukkig hebben zij het initiatief omarmd. Ik ben er heel blij mee dat vrijwilligers de boomgaard gaan onderhouden en dat zij zo enthousiast zijn. Op deze manier komt het de biodiversiteit ten goede. De boomgaard is een mooi stukje natuur. Fijn dat het zo opgelost kan worden."

Reuring
Er is gelijk reuring bij de boomgaard. Tijdens NLdoet slaan De

nanoen meen om de boomgaard aan te pakken. Tal van vrijwilligers zijn bezig met snoeischaars en schoppen, want er is genoeg te doen. Zij laten zich niet hinderen door de wind, de buien en de niet

In de toekomst wordt dit een openbare plek, waar mensen fruit kunnen plukken

~ Arie van den Berg

Extra handen

Ton de Boon (61) uit Gorinchem is druk in de weer met een schop. Hij is een van de zes vaste vrijwilligers die zich sowieso al gaan inzetten voor de boomgaard - of het nu NLdoet is of niet. „Ik heb echt een passie voor natuur; ik ben ook natuurgids in de Biesbosch. Ik vind het mooi om mee te helpen en iets te geven aan de Arkelse gemeenschap. Daarom zit ik bij de kerngroep van vaste vrijwilligers. Misschien ga ik niet wekelijks aan de slag in de boomgaard, maar ik wil

gekomen. Met name mensen uit het eigen netwerk, vertelt Kees Maarse, voorzitter van De Punt. „Maar ook wat nieuwe mensen. Alle extra handen zijn welkom, ondanks de vaste kerngroep aan vrijwilligers. We hopen dat nieuwe mensen ook na NLdoet blijven hangen. Wij zijn er heel blij mee dat wij nu de boomgaard blijvend gaan onderhouden. Dat is een buitengewoon goed initiatief van de gemeente. We zijn al jaren bezig om zaken in de natuur aan te moedigen. Dit is een fantastische kans om de natuur op deze locatie

we moeten veel snoeien en maaien en op slechte plekken moeten bomen vervangen worden."

Plannen

Er zijn allerlei plannen met de boomgaard. Van den Berg: „In de nabije toekomst wordt dit een openbare plek, waar mensen fruit - zoals peren en pruimen - kunnen plukken. Verder gaat een biologische imker bijenkasten neerzetten. Maar voor nu zijn we nog bezig met de inrichting van de boomgaard."

de Volkskrant

Caspar loopt in de Alblasserwaard waar de animo om mee te doen aan 'agrarisch natuurbeheer' toeneemt

Aflevering 256: er is verandering op til in de Alblasserwaard. De animo voor duurzaam boeren neemt er toe.

Caspar Janssen 26 juli 2018, 19:30

KRIMPENERWAARD, 29 DECEMBER 2020

Biodiversiteit

Project moet Krimpenerwaard een stuk kleurrijker maken

Prachtlint gaat rivier de Lek over

Bermen en kaden vol streekeigen bloemen die natuurgebieden aan elkaar verbinden. Project Prachtlint gaat de Krimpenerwaard een stuk kleurrijker maken.

Groen schoolplein voor J.P.Waale

GORINCHEM De tegels van het schoolplein van de dependance van de J.P.Waale in de Lingewijk, hebben plaatsgemaakt voor fris, groene struiken. De leerlingen vonden het schoolplein namelijk veel te saai, teveel tegels en ook veel te warm. De hele transformatie van het saaie, tegelplein naar een groen, uitdagend en duurzaam schoolplein zal enige tijd in beslag nemen. Hoveniersbedrijf Sterk leverde voor deze eerste fase de grond en de ligusterstruiken. De Groene Motor stelde het werkmateriaal ter beschikking.

Vernieuwd schoolplein OBS de Tuimelaar feestelijk geopend

ma 7 sep 2020, 10:07 • 110 x

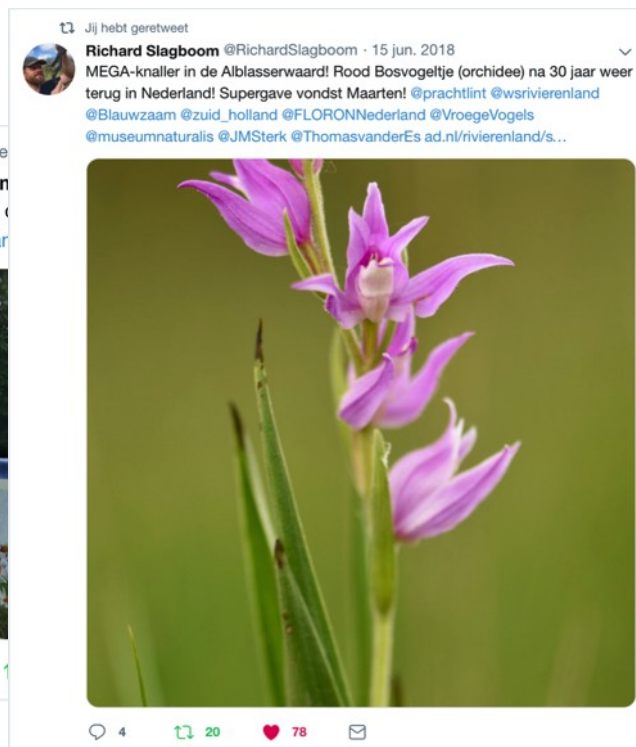
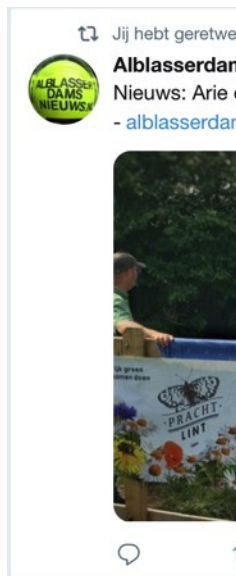
NIEUW-LEKKERLAND • Op vrijdag 4 september is het vernieuwde schoolplein van OBS de Tuimelaar in Nieuw-Lekkerland feestelijk geopend.

Na een toespraak van directrice Nicolette van der Weide waarin alle sponsors werden bedankt voor hun steun, lieten wethouder Johan Quik en lid van de werkgroep Louisa Broens vlinders los. Tuinarchitecte Clarine Hofstee overhandigde namens Prachtlint een bord met een toelichting op het nieuwe plein en een overzicht van alle sponsors die hebben bijgedragen. Hiermee is het nieuwe plein benoemd als één van de 'parels' aan het Prachtlint.

Dankzij diverse subsidies en een bijdrage uit het budget voor inwonersinitiatieven van de gemeente Molenlanden kon het plein in de zomervakantie opnieuw worden ingericht. Het speeltoestel van de kleuters werd vervangen door een speelhuis met een afsluitbare zandbak. Op het plein voor de midden- en bovenbouw is vooral meer speelruimte gecreëerd door het verplaatsen van fietsenrekken en speeltoestellen. Ook moet een nieuwe boom voor meer schaduw gaan zorgen en is er een klimmuur geplaatst.

Achter de school is een buitenleslokaal gemaakt met onder andere een wadi, waterpomp, insectenhotel en moestuinbakken. Hier krijgen de leerlingen natuuronderwijs. De laatste beplanting zal in het najaar nog worden geplaatst, zo komt er nog een 'snoephaag' bij het kleuterplein met eetbare struiken zoals bessen en frambozen.

Natuurvriendelijke bermen

'Ecologisch bermbeheer werkt, maar maaien moet gefaseerd'

Meer kansen voor biodiversiteit

De overlevingskansen van bijen en vlinders in de regio zijn flink toegenomen dankzij het Prachtlint. Wat de impact is op het aantal bijen en vlinders is nog onbekend. Zeker is: voor een beter resultaat is gefaseerd maaien nodig.

REGIO • Sinds de start van duurzaam bermbeheer in 2013 groeide de totale lengte van het Prachtlint in de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden (AV) uit tot ongeveer 450 kilometer, blijkt uit een evaluatie van projectleider Richard Slagboom.

Het Prachtlint verbindt stukjes natuur aan elkaar, de zogenaamde parels. Dit zijn bijvoorbeeld de Idylle achter Schaapskooi Ottoland, De Steeg (waterwingebied bij Langerak) en terrein bij Streeknatuurcentrum Alblasserwaard. Slagboom: "In totaal hebben we nu een kleine dertig parels."

Rolia Wiggelinkhuizen, tot voor kort bestuurder van BlauwZaam: "We willen steeds meer partijen en areaal. We doen nu ontzettend ons best om Alblasserdam, Papendrecht en Slidrecht erbij te betrekken. En de oevers van het Merwedekanaal." Slagboom: "Vorig jaar hebben we bekeken: waar liggen nog meer kansen? We willen graag een ecozone in Nieuw-Lekkerland van de dijk naar de polder en een Prachtlint door polder Blokweer in Alblasserdam. Ook hebben we gesproken met mensen van de golfbaan in Vianen, om te kijken wat we daar kunnen. Verder zijn we in overleg met het Stadspark Leerdam."

Natuur in sloten

Het afgelopen jaar zijn nieuwe parels aan het lint toegevoegd. Slagboom somt op: "Een fruitgaard bij de Koepekerk in Arkel, een berm langs de Parallelweg in Hardinxveld-Giessendam en de Giessenzoom in hetzelfde dorp. Verder werken we samen met het Agrarisch collectief en de gemeenten Molenlanden en Vijfheerenlanden aan het project 'Schone sloten'. Daarbij zetten we in op duurzaam beheer van de duizenden sloten in de polder. Daar valt nog een enorme winst te behalen voor de biodiversiteit. We proberen een groen-blauwe dooradering te krijgen in de AV, een netwerk van sloten en bermen." Anthony Stip van de landelijke Vlinder-

stichting is enthousiast over het Prachtlint. "Door het aangepaste beheer zijn er meer overlevingskansen voor vlinders en bijen." Cijfermatige informatie heeft hij (nog) niet. Wel noemt hij een aandachtspunt: het maaibeeld. "Vlinders moeten zich kunnen voortplanten. De boerenlandvlinders leven als rups op grassen. De AV heeft voedselrijke grond, waardoor je bermen twee keer per jaar moet maaien, anders wordt het bos. Maar als bermen of parels aan het einde van het jaar volledig gemaaid worden, dan worden ook die rupsen afgevoerd. Dat is nog een leerproces bij de deelnemers aan het beheerconvenant. Rupsen moeten kunnen overwinteren." De Vlinderstichting raadt aan 15 tot

30 procent van het gras te laten staan bij elke maaibeurt. "Door in fases te maaien, zorg je ervoor dat niet alles het loodje legt. Onze stichting heeft een keurmerk ontwikkeld: Kleurkeur. Sinds deze zomer is het keurmerk klaar voor gebruik door aannemers. Opdrachtgevers hebben dan de garantie: mijn bermbeheer wordt ecologisch goed uitgevoerd. Diverse aannemers en opdrachtgevers overwegen aan de slag gaan met Kleurkeur."

Groenste fietspad

Inmiddels rijpt in de regio alweer een volgend idee: voor de aanleg van het Groenste Fietspad van Nederland, een ecologische verbinding van Alblasserdam via Papendrecht, Slidrecht en

Hardinxveld naar Gorinchem. Op donderdag 17 oktober is er een bijeenkomst met onder anderen wethouders, medewerkers van de gemeenten en de provincie Zuid-Holland. Slagboom: "Het Groenste Fietspad kan uitgroeien tot een iconoproject en voorbeeld voor andere stedelijke regio's."

Het idee voor het Prachtlint kwam van wijlen Piet de Winter, grondlegger van de Nationale Bomenbank in Bleskensgraaf en bestuurslid van BlauwZaam. Samen met Rolia Wiggelinkhuizen van BlauwZaam nam hij het initiatief voor het Prachtlint.

Anne Marie Hoekstra

• Richard Slagboom in een stukje Prachtlint bij Nieuw-Lekkerland.

FOTO: ANNE MARIE HOEKSTRA

HARDINXVELD

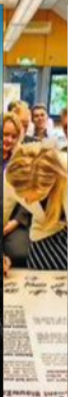
'Prachtlint' van bloemen onthuld

In Hardinxveld is gisteren het 'prachtlint' onthuld: een strook van streekeigen bloemen en planten die de biodiversiteit in de gemeente moet vergroten. Op initiatief van wijkteamleider Hans van den Heuvel kwam er ook een bord bij: om uit te leggen wat ecologisch bermbeheer is en waarom soms wordt gemaaid, juist om bloemen en kruiden een kans te geven te groeien.

6 natuurherstel

REGIO • Meer bloemen en insecten in

Havelingen werden vooral gebruikt als hooiland. beeld SWU

en Milieufederatie Utrecht. In voor

gaande jaren tekenden twintig andere bedrijven en instellingen uit de regio het convenant. Ze willen koploper zijn op het gebied van duurzaam beheer.

Uitvoerders betrekken
Vrijdagsochtend ontmoetten de onder-
kenaren en andere betrokkenen, zoals
vertegenwoordigers van de gemeenten
Gorinchem en Molenlanden, Heerlijke-
heid Papendrecht, Instans en Vogel-
wacht Abblasterwaard en Oasen elkaar

[illegible]

• Anneke Knol van Utrecht ondertekent het convenant.

ker werd dat het aantal insecten schrik-
kend terugloopt, veranderde de pro-
vincie zijn aanpak. "Want we zeggen: we
boeten in op ons natuurlijk kapitaal."

Minder maaien

opzetten van hun ke-
teren dat l
hebt te mak
pen; goede

**"Daardoor
minderen;
nale initiatieven en hulp, ondersteu-
ning en kennis van GeoWeb, een dienst**

[illegible]

Vlinder- en bijenlint

De drie deelnemers aan het project Herstel havelingen Kinderdijk hebben elk hun eigen doelstellingen:

- De Stichting Werelderfgoed Kinderdijk (SWEK) wil de cultuurhistorie rond de havelingen van rond de jaren vijftig van de vorige eeuw terugbrengen. Zo hoopt de SWEK de authenticiteit van het gebied te benadrukken en de waarde van het molengebied voor de inwoners te vergroten. "Streekgeschiedenis is belangrijk, zonder geschiedenis geen Werelderfgoed Kinderdijk", aldus een woordvoerder.
- De Natuur- en Vogelschicht Alblaswerve (NVA) ziet de monnikale natuurwaarde van

de landjes als dotterbloemgebied en hooiland. Bovendien ontstaat zo de mogelijkheid om cultuurhistorische beheermethoden, zoals het maaien met de zeis en het gebruik van hooiruiter, aan bezoekers te tonen.

○ Voor Prachtlint—een initiatief van de Stichting BlauwZaam—zijn de bloemen, de kleuren en de biodiversiteit van de heidelandjes een 'parel' om de start van het lint in de Afblessewaard en Vijfheerenlanden te markeren. De parels worden aan elkaar verbonden door bermen en kaden die ecologisch worden beheerd. Uiteindelijk moet er zo van Afblessewaard tot Leerdam een vlinder- en biëntlint ontstaan.

g vanzelf heel mooie dingen."

Glad
Inmiddels zijn de eerste drie stukken land glad gemaakt. De grond is zacht en kwetsbaar.

we hebben het met de zeis en motorisch materieel gedaan komende periode wordt er geleid hoe en wanneer de rest de havelingen worden aangestoken. Schouten verheugt zich op resultaten. „Straks bloeien in dotterbloemen weer. Bovendien hebben de havelingen cultuur historische waarde. We gaan de zeis maaien en het gras op teters laten drogen. Dat doet il bij mijn eigen molten ook al mensen kennen dat niet meer stellen allerlei vragen. Dan ik verhalen van vroeger verhalen los. Straks herleven op de havelingen de oude tijden weer.“

AD Rivierenland

column
vrijdag 4 november 2011

Doelbollen

De kerk heeft een aantal doelbollen vastgesteld. Het gaat om de volgende punten:

- Het verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening.
- Het verbeteren van de kwaliteit van de informatievoorziening.
- Het verbeteren van de kwaliteit van de samenwerking met andere organisaties.
- Het verbeteren van de kwaliteit van de samenwerking met de gemeenschap.

In de komende tijd zal de kerk zich richten op het bereiken van deze doelbollen. Het gaat om een proces van verbetering, dat voortdurend plaatsvindt. Het gaat om een proces van samenwerking, dat voortdurend plaatsvindt. Het gaat om een proces van informatievoorziening, dat voortdurend plaatsvindt. Het gaat om een proces van dienstverlening, dat voortdurend plaatsvindt.

De kerk heeft een aantal doelbollen vastgesteld. Het gaat om de volgende punten:

- Het verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening.
- Het verbeteren van de kwaliteit van de informatievoorziening.
- Het verbeteren van de kwaliteit van de samenwerking met andere organisaties.
- Het verbeteren van de kwaliteit van de samenwerking met de gemeenschap.

In de komende tijd zal de kerk zich richten op het bereiken van deze doelbollen. Het gaat om een proces van verbetering, dat voortdurend plaatsvindt. Het gaat om een proces van samenwerking, dat voortdurend plaatsvindt. Het gaat om een proces van informatievoorziening, dat voortdurend plaatsvindt. Het gaat om een proces van dienstverlening, dat voortdurend plaatsvindt.

De tegels eruiten plantjes erin

[illegible]

Prachtlint waren zaterdag op meer plekken actief in de regio. Zo werden bij basisschool De Stapsteen in Bleskensgraaf wilgen geknot. Ook in de boomgaard bij de Korpelkerk in Arkel waren ze actief.

Infoborden

geen strassege over de lengte d'n weg. Op zwaarte
waarschuwingen en niet een lichte jank d'n veldstelsel
waag geord de haren.

men. Op en rond kruidenwee z'n algeest weeten
te vinden. De dijpende planten breiden ook beschutting
voor jonge vln.

The image is a wide panoramic photograph of a Dutch landscape. In the center, a group of people are walking along a path through a field of tall grass and wildflowers. To the left, a traditional Dutch windmill stands amidst a field of yellow daisies and purple flowers. A butterfly is visible in the foreground on the left. To the right, a body of water reflects the sky, with more people walking along a path. The background shows a line of trees under a cloudy sky. The image is framed by a decorative border of various plants and insects, including a large green plant on the right and a butterfly on the left.